SPRIDA

KOMMUNIKATIONSCENTER

- en del av Centrum för hjälpmedel

En informationsbroschyr för
dig som är förskrivare

Region Örebro län
Habilitering och hjälpmedel

SPRIDA – en del av Centrum för hjälpmedel

Centrum för hjälpmedel är Region Örebro läns hjälpmedelscentral. Här finns flera enheter som på olika sätt arbetar med regionens hjälpmedelsförsörjning.

SPRIDA är den enhet som arbetar med hjälpmedel inom områdena:

kognition

komma ihåg, strukturera, uppfatta tid

kommunikation

uttrycka sig, förstå, läsa, skriva

alternativa styrsätt

använda dator, surfplatta, mobil

syn

använda dator, surfplatta, mobil

alternativ telefoni

ringa på andra sätt än med traditionell telefon

SPRIDA arbetar som resurs åt förskrivare i länet, samverkar med andra verksamheter, deltar i upphandling av hjälpmedel och håller utbildningar för förskrivare.

Vi tar även emot externa uppdrag från bland annat kommuner, regioner, företag och myndigheter. Det kan till exempel handla om utprovning av hjälpmedel som behövs för att kunna utföra sitt arbete.

Mer information finns på vardgivare.regionorebrolan.se/hjalpmedel.

Så kan SPRIDA hjälpa dig

Vi kan stötta dig som förskrivare på flera olika sätt, till exempel genom att ge råd och svara på frågor, eller genom att delta som konsulenter i ett patientärende.

Stöd och rådgivning

Du kan ringa eller mejla till oss, exempelvis om du:

- har funderingar eller behöver ett bollplank kring insatser eller val av hjälpmedel
- är osäker på om du behöver skicka in en konsultationsremiss
- behöver rådgivning inför, under eller efter ett konsultationsärende

Konsultationsärende

Vi stöttar förskrivare genom att medverka vid patientbesök för behovsanalys och utprovning av hjälpmedel. Besök kan ske hos oss på SPRIDA, i hemmet, i skolan eller på annan plats.

I vårt uppdrag ingår att utbilda patient, förskrivare, personal och anhöriga om patientens hjälpmedel.

För att starta ett konsultationsärende skickar förskrivaren in en digital konsultationsremiss till oss.

Hur man gör detta hittar du på vardgivare.regionorebrolan.se/hjalpmedel.

Utbildning

Vi på SPRIDA håller även fristående utbildningar för förskrivare om exempelvis hjälpmedel, produktgrupper och förskrivningskunskap.

Område kognition

Kognition handlar om hjärnans förmåga att ta in, bearbeta och reagera på information. Det påverkar till exempel hur vi förstår, planerar, minns och organiserar vår vardag.

Kognitivt stöd är allt som underlättar detta. Det kan till exempel handla om kom-ihåg-lappar och egna strategier. När enklare kognitivt stöd inte räcker till kan ett kognitionshjälpmedel behövas för att göra vardagen mer överskådlig och hanterbar.

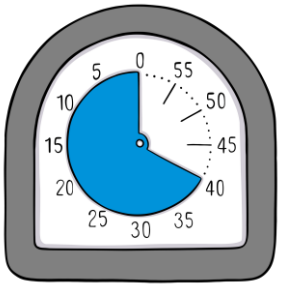
Kognitiva hjälpmedel kan till exempel underlätta att:

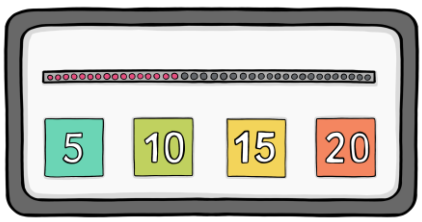
- förstå och hantera tid - till exempel genom att visualisera tid, veta vilken dag eller del av dygnet det är, samt veta när en aktivitet börjar och slutar
- strukturera och planera aktiviteter i vardagen
- bli påmind om och komma ihåg när, vad, var och hur något ska göras

Kognitiva hjälpmedel kan vara lågteknologiska eller högteknologiska. Lågteknologiska hjälpmedel och/eller larm i egen telefon ska ha provats eller uteslutits innan ett högteknologiskt hjälpmedel förskrivs.

Exempel på vanliga förskrivningsbara hjälpmedel inom kognition:

- enkla tidshjälpmedel, exempelvis timer (lågteknologiskt)
- digital kalender, både stationär och bärbar (högteknologiskt)

Område kommunikation

Kommunikation handlar om hur vi förmedlar oss, förstår andra och utbyter information med vår omgivning. Det kan till exempel ske genom tal, skrift, gester, mimik eller bilder.

Allt som förstärker eller underlättar vår kommunikation är kommunikationsstöd. När enklare kommunikationsstöd inte räcker till kan ett kommunikationshjälpmedel behövas.

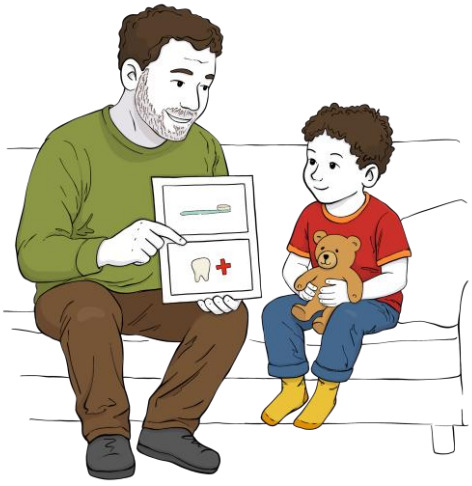
Kommunikationshjälpmedel kan till exempel underlätta att:

- uttrycka behov, önskemål och känslor
- förstå vad andra säger - till exempel med stöd av symboler
- delta i samtal i vardagen, i skolan, på arbetet och i vårdkontakter

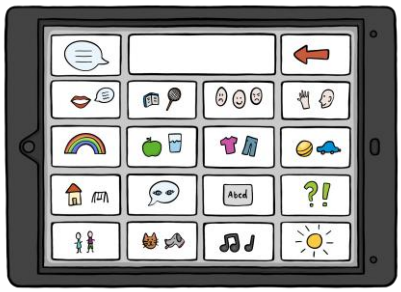
Kommunikationshjälpmedel kan vara lågteknologiska eller högteknologiska. Lågteknologiska hjälpmedel ska ha provats eller uteslutits innan ett högteknologiskt hjälpmedel förskrivs.

Exempel på vanliga förskrivningsbara hjälpmedel inom kommunikation:

- program för att tillverka bildkartor (lågteknologiskt)
- talande knapp (lågteknologiskt)
- digital kommunikationsenhet (högteknologiskt)

Område alternativa styrsätt

Alternativa styrsätt gör det möjligt att skriva, klicka och navigera i en dator, surfplatta och mobil när traditionella sätt inte fungerar.

Hjälpmedel inom alternativa styrsätt kan till exempel underlätta att:

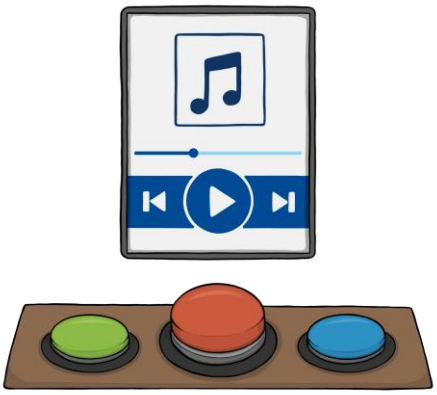
- utföra uppgifter i skolan och på arbetet
- delta i digitala sociala sammanhang
- ha kontakt med nätverk, myndigheter och vård

Exempel på förskrivningsbara hjälpmedel inom alternativa styrsätt:

- joystick eller rullboll
- gyromus - kallas ibland huvudmus
- programmeringsbar knapp
- ögonstyrd dator och ögonstyrning till egen dator

Inom alternativa styrsätt arbetar vi även med åtkomst. Hjälpmedel för åtkomst kan till exempel vara en mobilhållare som monteras fast på en rullstol.

Område syn

Syn handlar om möjligheten att ta del av information, läsa, skriva och orientera sig visuellt, auditivt eller taktilt på en skärm, oavsett grad av synnedsättning.

Om man har en synnedsättning kan man få hjälp med att anpassa sin dator, surfplatta och mobiltelefon, exempelvis för att kunna:

- läsa text på skärm eller i dokument
- navigera i program eller appar
- göra text och innehåll tydligare
- ändra färger och kontraster

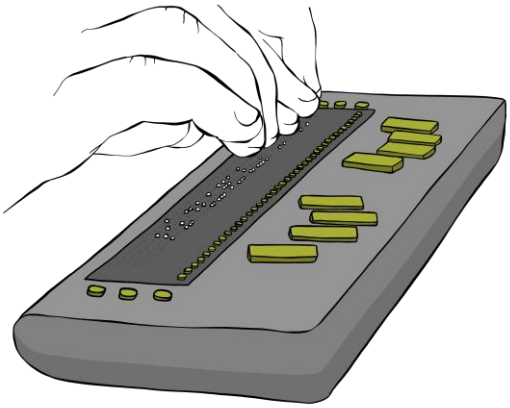

Ofta kan du, stödperson, anhörig eller patienten själv göra dessa inställningar men vi på SPRIDA hjälper gärna till om det behövs.

Förskrivningsbara hjälpmedel inom syn kan endast förskrivas till patienter som är inskrivna på Syncentralen. Exempel på sådana hjälpmedel är:

- förstoringsprogram och skärmläsningsprogram
- förstorande läs- och avståndskamera kopplad till dator
- punktdisplay och andra taktila hjälpmedel

Område alternativ telefoni

Alternativ telefoni gör det möjligt att ringa telefonsamtal för personer som inte kan prata eller höra med en traditionell telefon.

Alternativ telefoni kan till exempel underlätta att:

- ringa via bildtelefon och använda teckenspråk i videosamtal
- skriva i ett texttelefonsamtal i stället för att tala
- använda förmedlingstjänst i telefonsamtal

Det finns många konsumentprodukter för att ringa videosamtal som är gratis att ladda ner. För den som vill ringa med förmedlare finns förmedlingstjänsterna Bildtelefoni.net och Texttelefoni.se.

När konsumentprodukter inte räcker till finns det hjälpmedel som kan förskrivas av oss på SPRIDA. Exempel på förskrivningsbara hjälpmedel inom alternativ telefoni:

- totalkonversation (kombinerad bild- och texttelefon)
- programvara för automatiskt textade telefonsamtal

Till skillnad från övriga områden på SPRIDA hanteras ärenden inom Alternativ telefoni via egen vårdbegäran.

Patienten fyller i och skickar in en egen vårdbegäran via 1177 eller via blankett som finns på Vårdgivarwebben.

Funkaforum

Funkaforum är en öppen verksamhet på Centrum för hjälpmedel.

Här finns hjälpmedelskonsulenter från SPRIDA på plats för att hjälpa den som vill:

- veta mer om enkla hjälpmedel inom områdena syn, kommunikation och kognition
- hitta strategier och rutiner som underlättar i vardagen
- prova inställningar, appar och program i telefon, surfplatta och dator

Funkaforum är öppet för alla invånare. Det går lika bra att komma själv, som närstående eller med närstående.

Även du som förskrivare kan komma hit, själv eller tillsammans med patient.

På Funkaforum sker inga utprovningar av hjälpmedel. Därför krävs ingen bokning, besöket journalförs inte och det är helt gratis.

Funkaforum finns i Entré 3 och har öppet två eftermiddagar i månaden. Aktuella öppettider och mer information finns att läsa på www.regionorebrolan.se/funkaforum.

SPRIDAs utställning

I anslutning till Funkaforum finns SPRIDAs utställning där vi visar olika hjälpmedel samt praktiska lösningar som underlättar vardagen.

Utställningen är obemannad och kan besökas under Centrum för hjälpmedels öppettider, som du hittar på www.regionorebrolan.se/cfh.

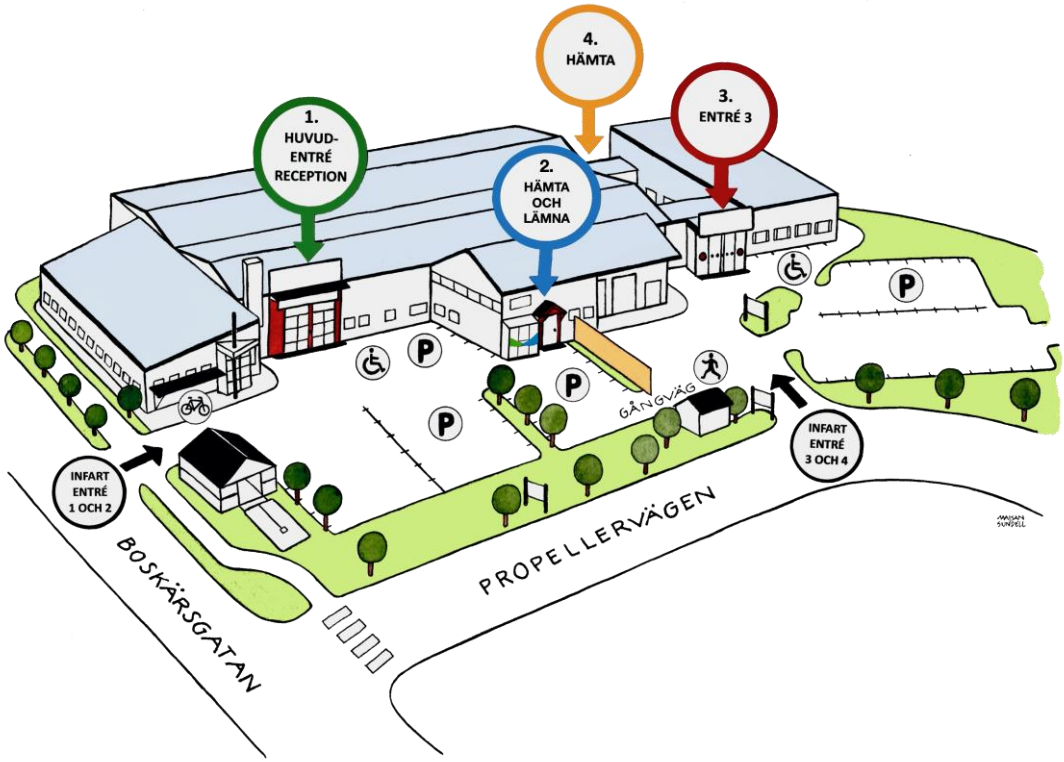
Hit kan du som förskrivare komma tillsammans med patient och på egen hand titta på ett urval av både konsumentprodukter och förskrivningsbara hjälpmedel inom alla SPRIDAs områden.

Kontakta Centrum för hjälpmedel

Du är alltid välkommen att kontakta oss!

Telefonnummer och mejl till enskilda konsulenter finns på Centrum för hjälpmedels sida på vårdgivarwebben, men du kan även ringa eller mejla till vår kundtjänst som har öppet vardagar 08:00-16:00.

På vårdgivarwebben finns även mer förskrivarinformation, till exempel hjälpmedelsöversikt, riktlinjer och blanketter.

Besöksadresser

Entré 1 och 2: Boskärsgatan 44

Entré 3 och 4: Propellervägen 14

Kontaktuppgifter

Telefon kundtjänst: 019-602 42 00

E-post kundtjänst: hjalpmedel@regionorebrolan.se

Vårdgivarwebben: vardgivare.regionorebrolan.se/hjalpmedel

Ikoner och karta: Majsan Sundell

Övriga illustrationer: Frida Backelin

Skanna QR-koden för att få ett
virtuellt studiebesök på SPRIDA

2026-10-28